

ENTREVISTA
AMB

Albert Batalla

ALCALDE DE LA SEU D'URGELL I DIPUTAT DE CIU AL PARLAMENT DE CATALUNYA

"Catalunya vol exercir la seva sobirania igual que fa Andorra"

CREU QUE UN ESTAT CATALÀ POT SER BENEFICIÓS PER AL PRINCIPAT, I COM A ALCALDE DE LA SEU D'URGELL DESTACA LES BONES RELACIONS AMB EL CAP DE GOVERN I EL RESPECTE A LES INSTITUCIONS DEL PAÍS

GERARD DEL CASTILLO
La Seu d'Urgell

Rep el Diari al seu despatx de la Seu d'Urgell després d'una visita que s'ha allargat més del previst. Cap de llista de CiU per Lleida i de nou diputat del Parlament no oblidat el seu paper d'alcalde de la Seu.

Ve una legislatura difícil?

Serà complicada, per una banda, i apassionant per l'altra. Complicada pel fet que l'economia de la Generalitat és molt feble i la política d'austeritat haurà de continuar. I engrescadora perquè tenim davant un mandat molt important al voltant de la consulta. Hi ha la voluntat ferma del president de tirar endavant aquest mandat.

I només amb 50 diputats?

És una incògnita com s'acabarà desenvolupant tot plegat. Som el partit guanyador, però 50 diputats no són 68, que és la majoria absoluta. En aquests moments hi ha tot un procés de negociació, principalment amb ERC, per

Per una banda hi ha curiositat i suport; per l'altra, indiferència; i en algun cas, rebuig

veure com es garanteix, des de dins o fora, la governabilitat.

Hi haurà un conseller Batalla?

Jo? [sorrís]. No! I ara, i ara...! Faré feina com a diputat i com a alcalde de la Seu d'Urgell, que és la meua responsabilitat. I com a cap de llista de Lleida em toca liderar el grup parlamentari, els vuit diputats que serem, i tenir a l'abast i controlats els assumptes del territori.

Com creu que veuen la societat i els polítics andorrans el dret a decidir de Catalunya?

Parlant amb gent d'Andorra, no estrictament de la política, per una banda hi ha curiositat i suport; per l'altra, indiferència; i en algun cas, rebuig perquè pensen que no és interessant per a An-

Albert Batalla, al despatx d'alcaldia a l'ajuntament de la Seu d'Urgell.

XAVIER PUJOL

dorra. En tots els casos els dic que una consulta o un referèndum per qualsevol demòcrata, encara que no visqui a Catalunya, és una bona notícia. Davant d'això deixem que siguin els catalans qui triïn el seu futur. I Andorra, com sempre ha fet, s'adapta a la realitat que surti d'una votació.

Una Catalunya independent seria beneficiosa per a Andorra?

No entenc perquè no hauria de ser-ho. Els andorrans, com a bons demòcrates, respectaran el procés que pugui fer Catalunya.

Si s'internacionalitza el procés, Andorra seria un suport?

Andorra ja és per a Catalunya una suport important en molts aspectes. No oblidem que gràcies a Andorra el català és una llengua oficial a l'ONU. Nosaltres vam viure el moment de la incorporació d'Andorra a l'ONU i el primer discurs del cap de Govern com un moment molt

especial per a Catalunya. Ens sentim molt a prop del Principat i tenim molt clar que són un Estat. Catalunya vol exercir la seva sobirania igual que fa Andorra. Ningú millor que els països que tenen una sobirania pròpia per entendre que altres indrets del món vulguin exercir la seva.

Com estan les relacions entre els governs català i andorrà?

Són molt correctes i donen fruits en àmbits com la mobilitat o els residus. Evidentment, Andorra sempre ha tingut una posició de bon veïnatge amb Catalunya i la Seu d'Urgell. Però això també va

Jo sóc alcalde, alcaldet d'un petit municipi, i ell [Toni Martí] tot un cap de Govern

vinculat a l'actitud de cada cap de Govern.

I en el cas de Toni Martí?

La relació és molt bona des del meu punt de vista. Jo sóc alcalde, alcaldet d'un petit municipi, i ell tot un cap de Govern que seu a la cadira de l'ONU. Més enllà d'aquesta diferència institucional, existeix una relació de bon veïnatge i de suport mutu que ha tingut fruits com per exemple amb l'estratègia conjunta per tirar endavant la pressió per a la finalització de les obres de la carretera d'Andorra. Cadascú sabia on podia arribar i què podia tocar, vam quadrar missatges i vam ser capaços de tenir una estratègia conjunta que va donar els seus resultats.

Què més hi ha a l'agenda?

La carretera encara la tenim, tot i que ja està molt a les acaballes. També l'aeroport. Volem, més enllà del festival de música antiga, vincular amb els comuns tota

No vam entendre què passava, i per als que coneixem Jordi Ausàs va ser una gran sorpresa

l'oferta cultural que hi ha al Principat i a la Seu. També volem que l'Alt Urgell sigui un complement a l'oferta turística d'Andorra quan parlem de desestacionalització. Caldrà veure com des d'un punt de vista econòmic l'obertura serà positiva. Quan Andorra va bé econòmicament, la Seu també en surt beneficiada.

En el cas dels treballadors fronterers, com està afectant la crisi que també viu Andorra?

El nombre de treballadors fronterers és més baix del que teníem fa uns anys, i d'altra banda ens trobem que l'atur ha crescut a la ciutat perquè el registre es fa a l'oficina del Servei d'Ocupació de Catalunya. La pèrdua de llocs de treball a Andorra afecta de forma directa el creixement de l'atur a la Seu.

Es torna a parlar de la legalització de la prostitució a Andorra. Afecta la Seu?

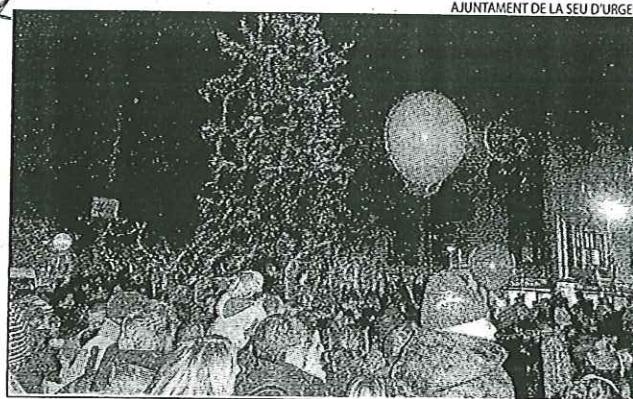
Habitualment no tinc per costum posar-me en política andorrana, ni valorar declaracions de la política andorrana. De la mateixa manera que ells són molt respectuosos amb les nostres coses i nosaltres ho som amb ells.

També s'està parlant de la doble nacionalitat.

És una realitat que existeix des de fa molt temps i segurament tots coneixem algú que la té. En tot cas és un afer intern que resoldeix en la sobirania del poble d'Andorra.

Com va afectar 'l'afer Ausàs' a la ciutat?

Va ser una sorpresa molt gran i un trasbals. No vam entendre què passava, i per als que coneixem Jordi Ausàs va ser una sorpresa molt grossa això del contraban. El fet que es tractés d'una persona pública va generar una expectativa mediàtica molt gran i va dimensionar el problema d'una forma molt exagerada.

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

La Seu encén els llums de Nadal

La Seu d'Urgell va donar dissabte el tret de sortida a les activitats nadalenques amb la tradicional encesa dels llums. L'espectacle inaugural està basat en la llegenda pirinenca del Tió de la Freita.

03/12/2012 - Setpre

LA SEU D'URGELL

AJUNTAMENT DE LA SEU D'URGELL

Tret de sortida a El Món Màgic de les Muntanyes

Un espectacle inspirat en el conte del tió de la Freita, conduït pels minairons i acompanyat per la música del Grup de Diablers de l'Alt Urgell, va donar dissabte al vespre el tret de sortida a la programació nadalenca d'El Món Màgic de les Muntanyes de la Seu d'Urgell.

03/12/2012 Bon dia

01.12.12

RAMON FERRER

PRESIDENT DE LA UNió DE BOTIGUERS DE LA SEU (UBS)

»Petits motors per al funcionament del dia a dia
Regenta un establiment del carrer Major des del 1994. Té 44 anys i en fa 12 que presideix l'UBS. Defensa el paper del comerç com a factor de desenvolupament social.

"La gent manté les tradicions però es gasta menys diners"

Un any difícil, suposo. Aquest, i el passat també. No són temps fàcils però estem molt acostumats a lluitar i, en general, els botiguers de la Seu som gent amb molt esperit per tirar endavant.

Han tancat molts negocis aquest any?

N'han tancat alguns, però diria que no ha estat un nombre significatiu. A banda que enguany ha passat que, arran dels moviments que hi ha hagut en el sector financer, s'han obert noves botigues en locals que abans eren oficines bancàries.

Les mesures econòmiques del govern han tingut l'efecte favorable que pretenien?
No. Les mesures que s'han pres

no han estat favorables per al comerç.

Alguns botiguers han decidit carregar l'augment de l'IVA al compte de beneficis. És una solució sostenible a llarg termini?
N'hi ha que ho han fet per mirar de mantenir preus, però la major part tampoc no té un marge comercial tan gran per poder assumir-ho gaire temps.

Quants comerços aplega en total l'UBS?

Actualment som uns 150 establiments associats, que representem entre el 70 i el 80 per cent del total.

Es pot dir que hi ha un perfil típic del comerciant de la Seu d'Urgell?

Acostumen a ser empreses familiars. Negocis petits, en general, que en alguns casos atresoren una llarga tradició, fins i tot centenària, i amb cert renom.

L'associació d'empresaris va presentar un seguit de propostes a l'ajuntament per dinamit-

zar el sector. Tenen previst fer res semblant?

En certa manera, nosaltres ja ho fem tot l'any. Tenim la figura del dinamitzador, que és una persona dedicada a incentivar el comerç, i, d'altra banda, mantenim una bona relació amb l'ajuntament des de fa temps i ens reunim molt sovint per veure com poder col·laborar al llarg de l'any, com ara per Nadal.

Esperen que la campanya de Nadal sigui prou bona per salvar el balanç de l'any?

Esperem que sigui un bon Nadal, però tampoc no pinta gaire bé la cosa. El consum està una mica tocat i la gent s'ho repensa a l'hora de gastar.

La gent s'espera més fins a les rebalxes per fer la despesa de la temporada?

No és ben bé això. La gent manté les tradicions i hi ha una despesa que és pròpia del Nadal, però els darrers anys les compres es retarden cada vegada més i es gasta menys diners.

La proximitat d'Andorra representa un avantatge o un inconvenient?

Diria que Andorra i la Seu es complementen. La Seu és una ciutat tranquil·la, sense semàfors, sense problemes de trànsit, amb una oferta variada i amb un mercat tradicional que agrada a molts andorrans...

0-11-12120-12 DIARI D'ANDORRA

Servei postvenda i de reparació del teu vehicle.

Seuswagen
CENTRE MULTIMARCA

+34 973 94 10 11 Poligon Industrial La Seu 25700 - La Seu d'Urgell
www.seuwagen.com info@seuwagen.com

Ara, vehicle de substitució sense càrrec.
*En reparacions inferiors a 2 dies.

Logos: MINI, Audi, Volkswagen, Land Rover, Toyota, Mercedes-Benz.

SUCESSOS EMERGÈNCIES

Un acte vandàlic va causar el foc del local de Testimonis de Jehovà a la Seu d'Urgell

Segons la congregació, que busca nova seu

[LA SEU D'URGELL] El foc que va cal·lincinar dijous el local dels Testimonis de Jehovà de la Seu d'Urgell, que va obligar a desallotjar 40 veïns dels pisos superiors i que va deixar tres mossos intoxicats, va ser provocat per un acte vandàlic.

Així ho va assegurar ahir Josep Gómez, portaveu de la comunitat religiosa. "La porta petita situada en un lateral del local estava forçada i no van ser ni els Mossos ni els Bombers", va apuntar Gómez.

Els Testimonis de Jehovà de la Seu buscaven des de feia mesos un local de propietat per adquirir i poder realitzar-hi les re-

unions. "Ara que ha tingut lloc l'incendi, comptem amb la col·laboració de l'ajuntament, i mentre no trobem un nou local, ens deixaran la pista polivalent del centre cívic El Passeig. També disposem d'una sala pròpia a Andorra, on farem torns", va afegir. L'incendi es va declarar poc abans de les sis del matí en un

CESSIÓ

L'ajuntament ha cedit a la comunitat la pista polivalent del centre cívic El Passeig

Estat en què va quedar el local després de l'incendi dijous.

local situat al número 66 de l'avinguda Salòria. Va ser una patrulla dels Mossos d'Esquadra que efectuava tasques de seguretat ciutadana qui va donar l'avís del sinistre. A l'observar com el fum es colava per l'escala de l'edifici, els mateixos agents de la policia autonòmica van desallotjar l'immoble, trucant

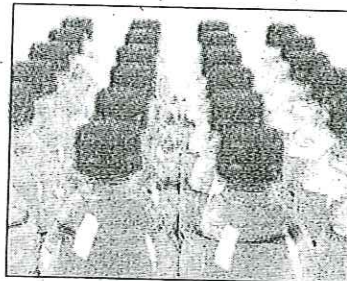
porta per porta als veïns. En total, una quarantena de persones van ser evacuades de l'edifici i van haver d'estar una hora i mitja fora dels seus domicilis mentre els bombers els ventilaven i comprovaven que no s'hi haguessin registrat danys. En el desallotjament van resultar intoxicats tres mossos.

01/12/2012 Beire

GASTRONOMIA

10.30

LA SEU D'URGELL. ESPAI ERMENGOL.

Aigües embotellades

El programa Gustum proposa un tast i maridatge a *L'aigua, la gran aliada dels vins*, amb aigua mineral.

03/12/2012 Setze

19.00

LA SEU D'URGELL. PL. CATALUNYA.

'El món màgic de les...'

Obre la programació nadalenca *El món màgic de les muntanyes*, amb l'encesa dels llums, una cercavila pel centre amb els diables i el grup teatral El Replà i sorpreses.

01/12/2012 Setce

16.00

LA SEU D'URGELL. ESCOLA VALIRA. 3 €.

Caretes per La Marató

Tarda d'activitats infantils, amb música i tallers de caretes dels Gegants de la Seu, postals de Nadal o l'elaboració d'un mural i berenar, en benefici de La Marató.

02/12/2012 Segre (ascenors)

Retencions per protestes al túnel del Cadí i a l'N-260

C. SANS

Bellver de Cerdanya

Una nova jornada de vaga convocada per CCOO al túnel del Cadí, en protesta contra les retallades de salari, va afectar el trànsit durant dues hores al matí (de 8 a 10) i dues més a la tarda (de 18 a 20). Habitualment a l'inici del cap de

setmana hi ha fins a cinc treballadors per cobrar els tiquets i ahir només n'hi havia un. L'acte va produir poques retencions, més a la tarda. Està previst que es repeteixi en quatre jornades de desembre, els dies 5 i 14 al matí, i el 21 i 28 a la tarda. La convocatòria també afecta els túnels de Vallvidrera.

D'altra banda, una setantena de persones, entre veïns, representants de l'Associació de mares i pares d'alumnes de l'escola els Agols de Montferrer i alguns fills, van tallar la carretera N-260 durant més d'un quart d'hora, fins aproximadament les 17.30 hores. La protesta era per exigir a Foment que construeixi una rotonda que reguli el trànsit a la via i un pas de vianants per creuar-la. Les cues van arribar als dos quilòmetres. Des de l'AMPA no van descartar repetir tots els divendres.

01/12/2012 Diari d'ANDORRA

**El Sedis juga avui a les
13.00 per Teledeporte**

[LA SEU D'URGELL] El Sedis de la Seu d'Urgell rep avui l'Hondarribia-Irún, en un partit que es juga a les 13.00, ja que es retransmet en directe per Teledeporte. Les lleidatanes busquen la tercera victòria de la temporada.

01/12/2012 setpre

La Seu programa una òpera de Wagner en directe des de Milà

REDACCIÓ | LA SEU D'URGELL

■ Els Cinemes Guiu de la Seu d'Urgell han programat per al divendres vinent, dia 7, una projecció en directe de la sessió d'òpera que es farà al teatre Scala de Milà. La sessió oferirà l'obra *Lohengrin* de Richard Wagner, amb la participació dels intèrprets René Pape i Jonas Kaufmann. La sessió, retransmesa en alta definició, començarà a les cinc de la tarda.

02/12/2012 Reuilo 7

RECERCA HISTÒRICA

da reflectida en una de les notes publicades el 13 de setembre del 1892 a *La Vanguardia*: parla de l'arribada al Pallars de la comissió d'enginyers militars que seguiran allò que "tienen planeado en líneas generales desde que, a últimos de la pasada primavera, recorrieron aquella parte del Pirineo, tomando datos y apuntes, los capitanes del cuerpo don Francisco Macià y don Juan Avilés".

Tornant a la recerca realitzada per Fernández Maldonado, recull al seu article que l'agost del 1895 va quedar decidit que Macià seguís formant part d'aquella comissió, anomenada "de defensas i tempteig d'armament de les fortificacions del ferrocarril de la Noguera Pallaresa". El 1897 va seguir treballant en la carretera d'Estorri a Viella i el 1899 es posava al capdavant de les obres del parc d'artilleria i la caserna dels Jesuïtes.

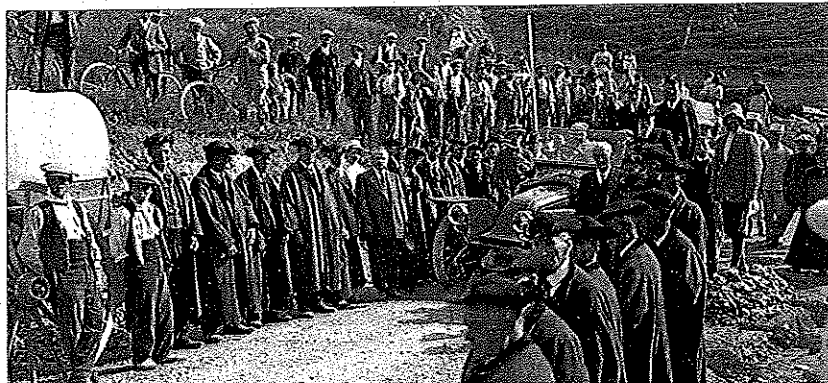
FI DE LA VIDA MILITAR

La vida militar de Macià va acabar el maig del 1907, quan va passar a la situació de retir -amb l'haver passiu de 330 pessetes mensuals- després d'haver conclos missions a la frontera d'Andorra, a Bellmunt, a Tortosa, al pantà de Riudecanyes, a la carretera de Balaguer a la frontera francesa. I d'haver dissenyat i construït camins, ponts i dipòsits d'aigua a pobles de les Garrigues. Fins i tot va aconseguir la prolongació del Canal d'Aragó. Cosa que, recull Roig Rosich, "li va donar una gran popularitat entre els pagesos, els regants i

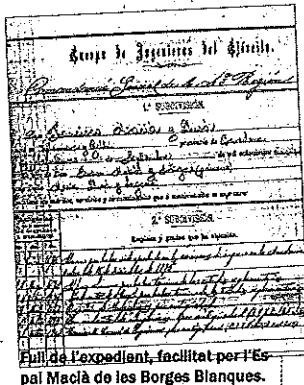
El 1899 dirigia les obres de la caserna dels Jesuïtes

La vida militar de Macià va acabar el maig del 1907

A la Seu va instal·lar un sistema de senyals òptics

Inauguració de la carretera. Arxíu Comarcal de l'Alt Urgell, fons Guillem de Plandolit, 1913.

Fuili de l'expedient, facilitat per l'Espai Macià de les Borges Blanques.

la població rural". Sens dubte que aquests recorreguts i coneixença del terreny van aflorar posteriorment en la seva vida política. Un exemple queda recollit a *Historia de la antigua villa, hoy ciudad de Tremp*, de 1917, de mossèn Miguel Lledós (també facilitat per Fernández Maldonado), on s'explica el "grandioso mitin y manifestación" el maig del 1914 per l'incompliment en la construcció del ferrocarril Noguera-Pallaresa, i l'encesa de defensa feta per Macià, ja diputat per les Borges Blanques, anunciant prèviament "una campaña energética (...)

acudiendo aún a medidas extremas de radical oposición, si muy pronto y sin más demoras" no s'iniciava la infraestructura compromesa.

De la seva trajectòria com a enginyer, un article d'Albert Tubau al butlletí de l'Institut d'Estudis Penedesencs (2009) recorda que un dels capítols més desconeguts és que va ser l'introduïdor del formigó armat a Espanya. Interessat per les noves aplicacions científiques, es va ocupar de la instal·lació d'un sistema de senyals òptics a la Seu. "La divulgació de l'etapa de Macià com a polític i activista -diu l'article- contrasta amb el desconeixement de la trajectòria com a enginyer i militar".

Studio Eventia i Event Fama presenten

Ballet Clàssic de Moscou sobre gel

18 de Desembre a la sala Prat del Roure
A les 18h30 i les 21h30

Organitza: studio eventia

Venda d'entrades: www.morabanc.ad
Oficina de Turisme d'Escaldes-Engordany

Col·labora:

RECERCA HISTÒRICA

» REPORTATGE | VA SER UN DELS ENGINYERS QUE VA DISSENYAR EL TRAÇAT DE LA CARRETERA

Macià, de la Seu a Andorra

No s'han trobat (encara) massa empremtes. Poca cosa més que el full de serveis militars. Però hi queda clarament reflectit: Francesc

Macià, el 1895 recentment ascendit a comandant d'enginyers, va participar en el traçat de la carretera entre la Seu i Andorra.

A. DORAL
Andorra la Vella

Si Macià no hagués estat militar i no hagués tingut l'oportunitat de conèixer la Catalunya profunda de les terres lleidatanes i tarragonines, recorregudes en el compliment de les seves obligacions militars com a enginyer, qui pot assegurar que s'hauria entusiasmat com ho va fer per la seva Catalunya somlada? La reflexió és d'Emilio Fernández Maldonado, general de brigada d'infanteria, que signa un extens article -accessible a la pàgina web www.asasve.es- que el 2004 li va reportar un dels premis periodístics Roger de Llúria, patrocinats per la Generalitat i el ministeri de Defensa.

L'autor del treball recorda que Macià "primer va ser militar" i és dins d'aquest vessant que, el febrer del 1887 va ser destinat a la Comandància d'Enginyers de Lleida. I és en aquesta destinació, relata Fernández Maldonado tenint com a base el full de serveis militars, que "va començar a prendre contacte directe amb Catalunya". Professionalment parlant, és a dir, perquè va ser aleshores quan li van encomanar l'alçament de diferents plànols, segueix recollint l'article del general de brigada. Primer, el de Lleida i rodalies, només incorporar-se al seu destí. Poc després, el 1888, va realitzar el de la Seu i el seu entorn.

CASAMENT I SEGONA ESTADA A LA SEU
Entretant, Macià es casa amb Eugènia Lamarca, filla d'una família benestant lleidatana. El pare, l'arquitecte i enginyer Agapito Lamarca i Quintana, president de la delegació local del Partit Lliberal, el va introduir en els ambients culturals i socials més selectes de la ciutat. El casament va tenir probablement una importància crucial per a la futura carrera política de Macià, en garantir-li una sòlida posició social i econòmica, recorda Fernández Maldonado.

Però això arribarà més endavant. De moment -és l'any 1889-, l'aleshores capità torna a la Seu. En aquest cas, la missió encomanada és dirigir la construcció d'uns pavellons per a la Ciutadella d'aquesta ciutat. I poc després, reconèixer la carretera de Sort a Esterri d'Àneu.

haja en este 1º Regimiento de Papaderos. Miladoses por fin del mes pasado fue de julio y hasta en la encurada Osmaridauha. De Agosto de 1887 en 1º de Agosto siguiente. La que se usó para en dicho día. Hacia el cargo de la misma. Desde el 2 al 22 de Agosto desempeña la Comisión de estudio del trazado de la Carretera de Sort a Esterri. Por el 2 de Agosto se dispuso continuarse formando parte de la Comisión de estudio de las defensas y traza de arroyos de las fortificaciones del ferrocarril del Huguera Pallaresa, en la Comisión de estudio de un puente de hierro, en calidad de oficial, sobre el ferrocarril, desde el 9 al 22 de octubre, la cual fue presidida por el Coronel Sr. General de Brigada D. Joaquín Arzaga y fundiendo desde el 24 de octubre, al 1 de Noviembre en comisión de un Ingeniero civil a la formación del trazado de la carretera de San de Miguel a Andorra. Continúa en Lleida desempeñando la Comandancia de Ingeniero y formando parte de la Comisión de estudio de las defensas del ferrocarril del Huguera Pallaresa todo el año. En 1 de octubre principia a hacer uso de un mes de licencia que por asuntos propios le concedió el Coronel Sr. Capitán General de Cataluña en 1 de Agosto para Pallaresa y Girona, la cual dio por terminada en fin del propio mes de octubre que se reincorpora a su destino.

Fragment del full de serveis de Macià, que recull la relació amb la carretera, cedit per l'Espai Macià de les Borges Blanques.

Va dirigir l'obra dels pavellons d'oficials a la Seu

Va treballar a la Seu els anys 1888, 1889, 1895 i 1899

PERFIL

Francesc Macià

PRESIDENT DE LA GENERALITAT

VIDA DEDICADA A L'OBRA PÚBLICA

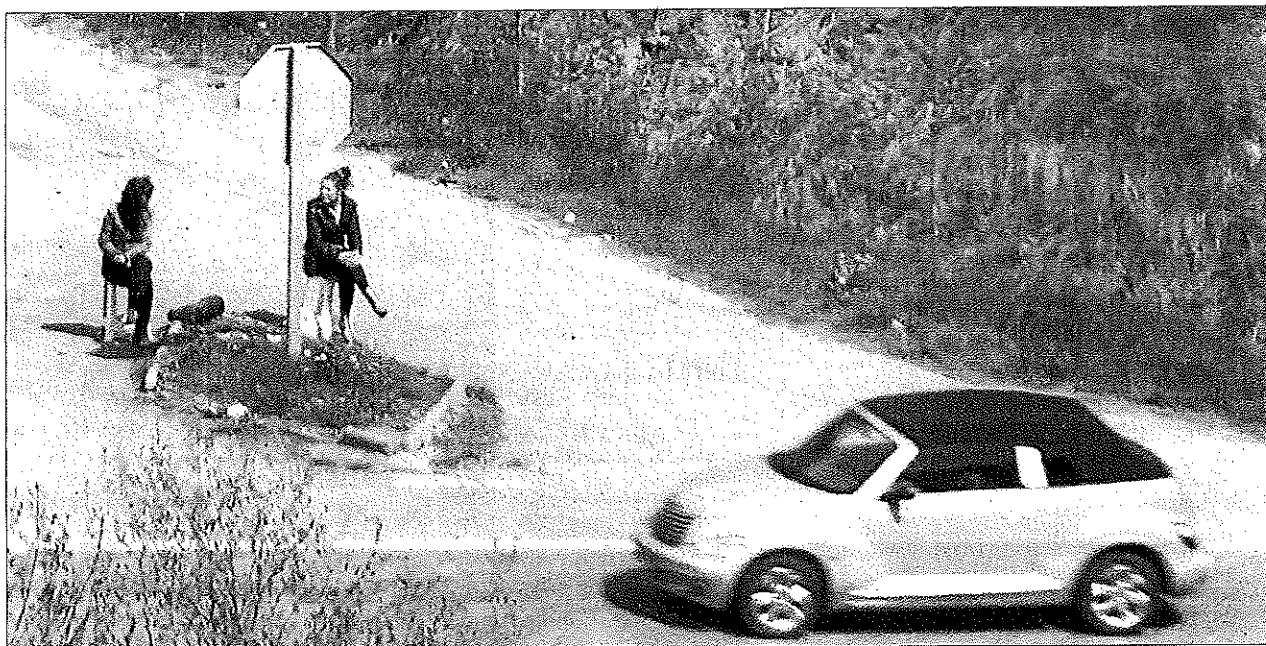

Un article publicat al web de l'Associació Conèixer Catalunya (Accat) Josep M. Roig Rosich, "si tenim en compte que aleshores no existia un sentiment antimilitarista tan estès (...) i que la via escollida podia permetre un ràpid ascens social, un cert prestigi i un futur independent dels negocis familiars". Va demanar anar a Cuba i Filipines, però la sol·licitud no va ser atesa. En canvi, va destinar la vida militar a l'obra pública arreu del país.

Macià serà, a partir del 1892, part de la comissió d'estudis de defensa del ferrocarril de la Noguera Pallaresa, un càrrec que no va perdre en ser destinat a la Comandància d'Enginyers a Girona.

El full de serveis -facilitat al Diari des de l'Espai Macià de les Borges Blanques- recull que, després de voltar per altres punts de Catalunya, el juliol del 1895 es troba novament a Lleida, assolit ja el grau de comandant. I és ara quan es posa mans a l'obra amb el traçat de la carretera entre la capital alturgellenca i la frontera andorrana, així com el de Sort a Esterri d'Àneu. En aquest expedient, dèiem, queden recollides dades molt precises de les estades de Macià a la Seu: del 1895, per exemple, indica que "desde el 27 de octubre hasta el 4 de noviembre concurren en unión con un ingeniero civil a la formación del trazado de la carretera" a Andorra. La feina que-

SEMPRE N'HI HA HAGUT De tota la vida els prostíbuls de l'Alt Urgell i de Barcelona han tingut clients andorranos. I en menor mesura s'han fet incursions locals en pisos.

Dues prostitutes que es van instal·lar durant uns pocs dies a l'N-145 per captar clients, ara fa uns mesos.

FERNANDO GALINDO

De putes

GABRIEL FERNÁNDEZ
Andorra la Vella

Hi ha un codi. Si et trobes amb un conegut allà, tu no l'has vist i ell no t'ha vist a tu." Ens ho explica un home feliçment casat

però client habitual dels prostíbuls de l'Alt Urgell. "Ara ja no hi vaig tant, però fa anys sí". Confla el seu testimoni al Diari a canvi de l'anonimat, com faran tots els entrevistats del reportatge. El codi penal andorrà no prohibeix que una persona cobri diners a canvi de sexe, el que prohibeix és el proxenetisme. Tot i això, el tema sempre ha estat un dels elements recurrents de l'Andorra subterrània, una terra que ha crescut sense prostíbuls, o millor dit, que ha convertit els de l'Alt Urgell en els propis.

"No tinc la sensació de ser infidel a la dona quan hi vaig". Li demanem com pot arribar a aquesta conclusió tenint en compte que estem parlant de mantenir relacions sexuals, "és simplement una transacció, no hi ha ni amor ni *cariño*". Un altre testimoni, igual que l'anterior, de mitjana edat i també casat, reconeix visitar aquests locals, "per a mi és una activitat social i sempre ho he fet amb amics". Activitat social però cara, "55 euros mitja hora". Afirmar que "sempre ho he enfocat com una diversió, molts cops ni tan sols he pujat", i hi afegeix que "la major part de la gent que hi ha en aquests locals és d'Andorra i algun pagès de la zona". La possibilitat d'experimentar sexualment també forma part de l'encant que hi troben aquestes persones, "amb respecte i sempre acord mutu amb la prostituta, però jo els demano de fer coses rares

Hi ha 'omertà' entre els andorranos que es troben en 'nightclubs'

Els taxistes tenen fil directe amb prostíbuls de l'Alt Urgell

Una font policial confirma que és una pràctica habitual al país

que a la meua dona no m'atreveiria mai". El següent testimoni és un taxista, que assegura que "si fos pel nombre de llicències, aquest seria, sens dubte, l'esport nacional".

ELS TAXISTES HO SABEN TOT

"A nosaltres no ens interessa gens que hi hagi pisos a Andorra, que n'hi ha, on es practiqui la prostitució", afirma sense embuts el taxista. "Quan tanquen les discoteques moltes persones ens demanen de seguir la festa", però no parlen d'un *after hours* ni d'una altra discoteca, "després d'un parell de preguntes queda clar que el que volen és companyia femenina i els portem a algun dels pisos que hi ha a la Seu, en alguns ens donen una petita comissió i tot". Un viatge d'aquestes característiques reporta al taxista entre 50 i 70

euros, "ens interessen molt aquests viatges, tinc 4 o 5 col·legues que treballen molt en això". Turistes o mercat local? "De tot, però sovint són turistes. Russos, i mira, aquesta setmana he baixat uns francosos".

Taxi i prostitució són dos *partners* històrics a Andorra. I no només per anar a l'Alt Urgell, també a Barcelona. Els que van a la capital de Catalunya busquen més discreció i també un servei més selecte. "Tinc un parell de bons clients d'Andorra, vénen sovint", ens diu Anna, una catalana que treballa d'*scort* de luxe i s'anuncia a Internet.

El següent testimoni, també del món del taxi, ens confirma que "gent de l'alta societat d'aquí dalt ha fet autèntiques animalades en locals de Barcelona, jo he vist com un grup tancava un club per a ells sols. Fa temps, però. En una ocasió la mestressa em va dir que aquella nit s'havien gastat 5 milions de pessetes". Li demano què em vol dir amb "alta societat", "és fàcil, el nivell més alt del país, pensa". Les possibilitats en aquest món són molt diverses, però els taxistes les veuen totes de ben a prop, "un cop vaig pujar un transvestit de Barcelona, es va estar una setmana en un hotel d'Escaldes. Un senyor important del país sortia de casa al matí, li deia a la dona que anava a treballar i se n'anava a l'hotel a passar el dia amb el seu amant transvestit. Hi ha molts casos així, te'n faries creus".

UN MÓN INVISIBLE PER A MOLTS

"Et puc explicar el cas d'una persona que durant anys ha exercit la prostitució al país i ha passat desapercibuda per la gent." Ens ho explica una font policial, "es tracta d'una persona que desenvolupava una feina convencional durant la jornada

laboral i després cobrava per fer sexe". Més que voler saber com es manté això en secret, per la gent de l'entorn, li plantejarem al policia com arribaven a saber els hipotètics clients que ella existia i que feia això, "no et sé dir com se sap, però se sap, els que són *puteros* tenen els seus canals per fer circular aquesta informació i sé del cert que aquesta noia es va prostituir durant anys".

Des de fora, la incògnita que genera una situació així és si la policia ha d'intervenir, "mai hem tingut directrius molt clares sobre el tema de la prostitució, el que és clar en aquest cas és que ella no practicava el proxenetisme, que és el que realment està prohibit". La mateixa font policial ens explica que les activitats relatives a la prostitució sempre han existit al Principat, "fa uns anys hi va haver un cas molt comentat en un local de l'avinguda Santa Coloma i pisos on s'ha fet això sempre n'hi ha hagut, i ara també n'hi ha".

La mateixa font ens confia que en més d'una ocasió al despatx del servei d'ordre havien arribat denúncies de prostitució pels carrers, només recorda un cop en què això pogués ser confirmat, "farà tres anys aproximadament dues noies es van estar unes hores a l'avinguda Meritxell, prop de l'Hiper. Les vam estar observant, nosaltres anàvem de paisà, i una d'elles fins i tot se'm va apropar a veure si hi estava interessat. Eren romaneses". La conclusió d'aquest episodi, tal com l'explica aquest agent de policia, no deixa de ser una bona radiografia d'un país que no renega de la prostitució però sempre que estigui amagada, "no vam fer res i passades unes hores van marxar, perquè no van trobar clients, aquí la gent és molt discreta i allà, a plena llum del dia i on es van posar, ningú no els va dir res".

Cues de vuit quilòmetres per accedir a Andorra

[LES VALLS DE VALIRA] Els conductors que es van desplaçar ahir entre la Seu d'Urgell i Andorra es van trobar retencions de fins a vuit quilòmetres al migdia. Segons va informar el Servei Català de Trànsit (SCT), les principals retencions es van registrar entre les 12.30 i les 14.00 hores entre les Valls de Valira i Andorra la Vella.

02/12/2012 Setze

BÀSQUET Lliga Femenina

El Sedis s'esfondra al final

L'equip de l'Alt Urgell es va ensorrar després del descans i especialment en l'últim quart, on l'Hondarribia va forjar la victòria || L'aportació de Cris García, Traoré i Covington va ser insuficient

SEDIS	HONDARRIBIA
71	77
Bartonova (2)	Suárez (5)
Cris García (16)	Stevenson (12)
Traoré (22)	Gómez Keshler (13)
Covington (12)	Vgueravide (13)
Parham (2) —inicial—	Karcic (12) —inicial—
Bahl (9)	Quintero (5)
De Kleijn (3)	Sonia Reis (13)
Tania Pérez (-)	Nzeukou (-)
Oravova (5)	Harris (2)
	Arroyo (2)

Partials: 22-11, 19-19, 14-23, 16-24.
Àrbitres: Bey Silva i García León. Van eliminar Aja Parham per cinc faltes.
Incidències: Partit corresponent a la vuitena jornada de la Lliga Femenina disputat al Palau Municipal d'Esports de la Seu d'Urgell. El matx es va jugar a les 13.00 hores, horari inusual en els partits del Sedis a casa, perquè va ser retransmès en directe pel canal Teledeporte.

REDACCIÓ

LA SEU D'URGELL | El Sedis va encaixar ahir la cinquena derrota en set partits al perdre a casa davant de l'Hondarribia Irun, que era rival directe a la classificació, per 71-77. El conjunt lleidatà, que va començar bé l'enfrontament, es va ensorrar després del descans i no va saber reaccionar a temps a l'últim quart.

Els primers minuts van resultar molt igualats, encara que aviat les d'Andreu Bou van aplicar un joc ràpid que els va fer marxar amb 11 punts d'avantatge al final del primer quart (22-11).

El segon quart va ser molt semblant, amb un Sedis en què destacava la parella interior for-

Jazz Covington, pivot del Sedis, és defensada per les rivals Sonia Reis i Tatiana Gómez Keshler.

mada per Jazz Covington i Astou Traoré. Al descans es va arribar amb avantatge de les urgellenques per 41-30, una diferència còmoda que no feia presagiar el que passaria després.

Però tot va canviar a la represa. Malgrat el bon inici de les lleidatanes, l'Hondarribia Irun va

posar a la pista la brasilera Sonia Reis, exjugadora del Sedis, que va saber atacar els punts febles locals a la pintura i va propiciar que el seu equip aconseguís un parcial de 4-18.

Amb deu minuts per jugar-se, la visitant Ygueravide va obrir l'últim quart amb un triple. En

l'últim període, el Sedis es va veure superat per l'equip basc, que va tindre com a gran protagonista Ana Suárez, que va revolucionar el partit amb el robatori de quatre pilotes.

El Sedis, que no acaba de respondre a les expectatives després d'aquesta temporada, va

LLIGA FEMENINA				
Resultats				
SEDIS - Hondarribia		71-77		
U. Navarra - Girona		47-78		
Conquero - Zamora		81-69		
Gran Canària - Rivas		43-71		
Burgos - P. Avenida		Avul		
Classificació general				
EQUIP	PJ	PG	PP	PF
1 Rivas	8	8	0	624 512
2 Girona	7	5	2	513 424
3 P. Avenida	6	4	2	433 408
4 Zamora	8	4	4	620 618
5 Hondarribia	8	4	4	536 559
6 Burgos	6	3	3	422 396
7 U. Navarra	7	3	4	443 451
8 Gran Canària	7	3	4	444 488
9 SEDIS	7	2	5	492 514
10 Conquero	7	2	5	455 537
11 Bembibre	7	1	6	413 488
Pròxima jornada				
Hondarribia - Descansa				
Rivas - Bembibre				
Zamora - Gran Canària				
P. Avenida - Conquero				
Girona - Burgos				
SEDIS - U. Navarra				

tindre en la parella interior Covington-Traoré, juntament amb la capitana Cris García, el trio que va mantindre l'equip en el partit. Al costat contrari s'ha de destacar la nord-americana Aja Parham, que va fer un mal partit, amb només 2 punts i 0 de valoració.

Al Cadí ICG se le escapa la victoria

Las jugadoras de Bou se ven sorprendidas por el cuadro vasco en el último periodo

Las de l'Urgell no pueden rematar al Hondarribia - Irún y acaban frustradas

CADÍ - ICG SOFTWARE 71

Bartonova (2p), Cristina García (16p), Astou Traoré (22p), Covington (12p), Aja D. Parham (2p) - cinco inicial: Georgina (9p), Mariou (3p), Tania Pérez (-), Andrea Oravcova (5p).

HONDARRIBIA - IRÚN 77

Ana María Suárez (5p), Stevenson (12p), Karcic (12p), Gómez Kehsler (13p), Sandra Ygueravide (13p) - cinco inicial: Thania Quintero (p), Sonia Borges (13p), Sandrine Nzeukou (-), Robyn Harris (2p), Laura Arroyo (2p).

Parciales: 11-22-11, 27-19-13, 31-14-23 y 41-16-24.

Palabellón: Palau Municipal d'Esports

LA SEU D'URGELL - REDACCIÓN

Apasionante partido el vivido en el Palau Municipal d'Esports de La Seu d'Urgell. El Hondarribia Irún saca una importantísima victoria de cara a la temporada ante un Cadí La Seu que no reaccionó a tiempo en el último cuarto. Los primeros minutos del encuentro resultaron ser muy igualados, pero pronto las de Andreu Bou aplicaron un juego rápido que les hizo marcharse con 11 puntos de ventaja al término del primer cuarto, 22-11. El segundo cuarto tuvo una película muy parecida, con un Hondarribia que intentaba reducir diferencias, pero que se topaba con la pareja interior del Cadí ICG Software, formada por Jazz Covington y Astou Traoré. Tras 20 minutos, las urgellencas mantenían la ventaja de 11 puntos (41-30). Pero todo cambió tras el paso por los vestuarios. A pesar del buen inicio del equipo local, Hondarribia Irún puso sobre el parqué a una Sonia Borges que, como buena conocedora del Cadí, sumó para conseguir un 4-18 de parcial que igualó el ritmo del encuentro. Con 10 minutos por jugarse. Un último periodo que tendría como sorpresa a una Ana Suárez que revolucionó el partido y lan-

AGUSTÍ PEÑA

Las urgellencas decayeron en el último periodo ante la persistencia vasca

"Hemos notado ansiedad al no poder rematar el partido"

LA SEU D'URGELL • El técnico del Cadí ICG Software, Andreu Bou, se mostró abatido tras una amarga derrota en casa cuando la victoria estaba cerca. El entrenador al término del partido declaró que "hemos tenido opciones de romper el partido con una ventaja de 11 puntos" aunque re-

do cuando "las jugadoras se han colapsado, perdimos fluidez y no hemos tenido un buen porcentaje en tiros exteriores". En el último cuarto "hemos notado ansiedad al ver que no éramos capaces de rematar el partido y con un conjunto vasco abocado al ataque y más efectivo". El técnico admitió que "las jugadoras han acabado dolidas. Veníamos de perder en Girona y hoy era importante ganar, sobre todo, al jugar delante de nuestra afición." "Ahora toca recuperarnos y, a partir del lunes preparar el partido del próximo sábado, otra vez, en casa" con-

02/12/2012 Jo Manera

L'encert de l'Hondarribia al darrer quart sentència un Cadí erràtic al tram final

CADÍ/HONDARRIBIA

71 77

► CADÍ IGC SOFTWARE. Bartonova 2, García 16, Traoré 22, Covington 12 i Parham 2

CINC INICIAL: Bahf 9, De Kleijn 3, Pérez, Oravcova 5. ► HONDARRIBIA IRÚN. Suárez 5, Stevenson 12, Karcic 12, Gómez 13, Ygueravide 13
CINC INICIAL: Quintero 5, Borges 13, Nzeukou, Harris 2, Arroyo 2. PARCIALS: 22-11, 41-30; 55-53, 71-77. ◀ ÀRBITRES: Bey Silva i García León.

BASQUETBOL LIGA FEMENINA

REDACCIÓ | LA SEU D'URGELL

■ El Cadí La Seu va perdre ahir contra l'Hondarribia un partit que havia dominat fins al darrer quart

però en aquest període el conjunt basc va superar clarament les urgellenques. Al principi, les noies d'Andreu Bou van aplicar un joc ràpid, fet que els hi va donar un clar avantatge al final del primer quart del partit (22-11).

Al descans les locals mantien l'avantatge però a la represa tot va canviar. L'entrada de la visitant Borges va ser clau i l'Hondarribia va sumar un parcial de 4-18 que igualava el matx al final del tercer quart. Al darrer període la visitant Ana Suárez va revolucionar el matx i va donar la victòria al conjunt basc.

Danielle Parham (dreta) pugna un rebot amb una jugadora rival

021 121 2052 pelyo 7

La Seu d'Urgell supera un líder Alpicat que només havia cedit un empat

SEU D'URGELL/ALPICAT

2 1

► **SEU D'URGELL.** Ribó, Ivan, Ruben, Alex, Ermen, Aleix (Cassado min 88), Jordi Colell, Pitau, Miki, Jordana (Josi min 70), Aroca (Ticó min 77). ► **ALPICAT.** Santi, Cholo, Chine, Fran, Frances (Callizo min 69), Adrià (Callizo min 45), Garriga, Ayats, Victor (Gomà min 45), Oriol, Romario. ► **ÀRBITRE:** Picazo Hernández; va amonestar els locals Miki, Jordi Colell i Ermen, i els visitants Oriol, Frances i Ayats. ► **GOLS:** 1-0 min 28 Aleix; 1-1 min 57 Callizo; 2-1 min 65 Aleix.

SEGONA CATALANA GRUP 5

J. R. | SEU D'URGELL

■ Molt bon partit de futbol, amb joc bonic i net, el que es va viure ahir a la tarda a la Seu d'Urgell entre el conjunt local i l'Alpicat, líder del grup 5 de Segona Catalana, que es presentava a la Seu d'Urgell sense haver perdut cap partit, amb un empat i deu triomfs.

Tot i la victòria local, l'Alpicat va demostrar tenir un gran equip. Però ahir, la Seu va saber fer un gran partit i va saber contrarestar

el conjunt capdavanter des del primer minut. La confrontació va començar amb el conjunt de la Seu d'Urgell molt seriós al darrere esperant l'Alpicat, que tenia una mica més el domini del joc però sense crear cap ocasió; en canvi, els locals van tenir tres ocasions clares en accions de contracop, i en una d'aquestes va arribar l'1 a 0 al min 28, resultat amb què es va arribar al descans.

A la segona part, l'Alpicat va apretar molt amb un joc molt més directe i, fruit d'això, en una bona jugada va aconseguir l'empat (min 57). La Seu no va perdre els papers i, de seguida, en una jugada molt ràpida, va aconseguir el 2-1 que al final seria definitiu. L'Alpicat es va llançar a l'atac però, la bona feina en defensa de la Seu li va permetre guanyar tres punts molt merescuts.

Sigui com sigui, ahir, la Seu d'Urgell va veure un dels grans candidats a pujar de categoria.

03/12/2012 Reillo 7

SEGONA CATALANA GRUP V

El Miralcamp empata amb un jugador menys

MIRALCAMP	ORGANYÀ
2	2
Sassi, Borda, Toldrà, Vidal, Boadella, Capdevila, Bonjoch, Villalba, Vilaró, Malave i Huguet. Canvis: Gené per Malave, Serrano per Capdevila, Boixadera per Huguet, Machachi per Boadella i Masot per Bonjoch.	Vilaró, Sala, Biols, Alió, Perdigues, Triplana, Nouriddin, Ponte, Ali, Casals i Ordóñez. Canvis: Oriol per Ordóñez.
Gols: 1-0, Bonjoch (24'), 1-1, Triplana (32'), 1-2, Biols (54'), 2-2, Perdigues (p.p.) (80'). Àrbitre: Josué Israel Velez López. Va expulsar amb roja directa el local Vilaró (43'). Incidències: Partit corresponent a la tretzena jornada de Lliga del grup V de Segona Catalana. El matx es va disputar al Municipal de Miralcamp.	Gols: 1-0, Bonjoch (24'), 1-1, Triplana (32'), 1-2, Biols (54'), 2-2, Perdigues (p.p.) (80'). Àrbitre: Josué Israel Velez López. Va expulsar amb roja directa el local Vilaró (43'). Incidències: Partit corresponent a la tretzena jornada de Lliga del grup V de Segona Catalana. El matx es va disputar al Municipal de Miralcamp.

MIQUEL ROMÀ
| MIRALCAMP | El col·legiat va desequilibrar el partit amb una rigorosa expulsió al jugador local Vilaró al minut 43 (2-2). Bonjoch va avançar els locals al minut 24 i, al 32, Triplana va posar l'empat al marcador. Abans de l'acabament dels primers 45 minuts, el Miralcamp es va quedar amb un jugador menys per l'expulsió de Vilaró. A la represa, el Miralcamp va sortir a plantar cara malgrat la inferioritat numèrica. Tot i això, Biols va avançar l'Organyà al minut 54.

Va ser llavors quan els locals van jugar els seus millors minuts i van aconseguir empatar amb un gol en pròpia porta de Perdigues.

El Miralcamp va ser capaç de salvar un punt, malgrat jugar tota la segona meitat en inferioritat numèrica.

MIQUEL ROMÀ

L'Organyà remunta però a darrera hora cedeix l'empat a Miralcamp

MIRALCAMP/ORGANYÀ

2 2

► **MIRALCAMP.** Sassi, Borda, Toldrà, Vidal, Boadella (Machahi min 80), Capdevila (Serrano min 62), Bonjoch (Masot min 88), Villalba, Vilaró, Malave (Gené min 62), Huguet (Boixadera min 69). ► **ORGANYÀ.** Vilaró, Sala, Romà Biols, Alis, Perdigués, Triplana, Nourddin, Ponte, Ali, Casals, Ordóñez (Espuga min 67). ► **ÀRBITRE.** Veloz López, auxiliat a les bandes per Escanilla Fontova i Muñoz Anguera. Va amonestar els locals Malave, Vilaró, Masot, Toldrà, Gené, Villalba i Boixadera. ► **GOLS.** 1-0 Bonjoch min 24, 1-1 Triplana min 32, 1-2 Romà Biols min 54, 2-2 Perdigués min 80.

SEGONA CATALANA GRUP 5

REDACCIÓ | MIRALCAMP

■ L'Organyà va empatar en el seu desplaçament a casa del Miralcamp, un dels equips de la part baixa de la classificació del grup 5 de Segona Catalana. Els urgellencs van remuntar un 1 a 0 inicial però van veure com els locals aconseguien la igualada quan només faltaven deu minuts per al final. L'Organyà és setè a la classificació.

03/12/2012 Reufo 7

Tindre pistes d'esquí apareix com un garant de riquesa fins i tot malgrat la crisi. Les comarques lleidatanes amb aquest tipus d'equipaments tenen una renda familiar d'entre 7 i 16 punts superior a la mitjana. Les estacions es confirmen com a motors d'activitat i creadores d'ocupació als municipis i comarques en què s'ubiquen.

ESQUÍ LA RIQUESA DEL TURISME BLANC

L'estació d'Espot Esquí, on ha nevut tota la setmana, es prepara per estrenar la temporada dijous que ve.

DADES

20.300

EUROS PER HABITANT

És la renda mitjana a la Val d'Aran, el 2009, molt superior a la catalana, i a la Ribagorça i el Sobirà són de 18.600 i 18.700 euros.

17.000

LLOCS DE TREBALL A CATALUNYA

Són els llocs de treball que genera el sector de la neu, que suposen un 28% dels llocs de treball que hi ha al Pirineu.

240

MILIONS D'EUROS

Entre 240 i 290 milions d'euros és el volum de negoci que genera l'esquí cada hivern al Pirineu de Lleida.

Població

■ Les estacions també han contribuït a fixar la població al territori. La Vall de Boí, per exemple, tenia la meitat de població fa 24 anys, abans d'obrir Boí Taüll.

La renda de les comarques amb esquí, de 7 a 16 punts per sobre de la mitjana

Malgrat la crisi, mentre que el sector dóna ocupació directa o indirecta a 4.500 persones

H.C.
LLEIDA | La crisi ha acabat amb l'especulació i amb la construcció sense fre a les comarques del Pirineu amb estacions d'esquí, cosa que ha repercutit en desenes de cartells de venda i lloguer de pisos i en la debacle, especialment accentuada en aquests territoris, del sector de la construcció. Malgrat tot, les comarques amb pistes de neu continuen sent malgrat la crisi entre set i setze punts més riques que la mitjana catalana.

Les últimes dades disponibles (del 2009, ja en el cicle de recessió) assenyalen que la renda familiar disponible bruta a la Val d'Aran és de 20.300 euros per habitant; al Pallars Sobirà, de 18.700 euros, i a la Ribagorça, de 18.600 euros. Aquestes xifres impliquen un descens en els últims anys però mantenen aquestes comarques entre 7 i 16 punts per sobre de la renda mitjana a Catalunya, que se situa en 17.400 euros. En els tres casos, l'activitat econòmica es manté a les valls gràcies a

les estacions de Baqueira, Espot i Port-Ainé i Boí Taüll. L'alcalde de la Vall de Boí, Joan Perelada, explica en aquest sentit que el complex dóna feina a 400 persones en un municipi de 1.100. Fa 23 anys, abans que existissin les pistes d'esquí, tenia 500 habitants. En menor mesura, passa el mateix al Solsonès, amb Port del Comte. Joan Massons, professor d'Esade i autor d'una tesi doctoral sobre la rendibilitat de les esta-

cions d'esquí catalanes, conclou en la seua investigació que el rendiment d'una estació d'esquí creix en paral·lel a les seues dimensions. Baqueira (amb

REDUIR L'IVA

El senador Francesc Boya demana al Govern que redueixi l'IVA de l'esquí del 21 al 10 per cent

la més gran superfície esquiable de l'Estat), afegeix, és l'únic complex que genera ara beneficis. Però també assenyalava que el profit de les pistes "va molt més enllà del forfet", ja que genera activitat i riquesa als municipis i les comarques on s'ubica.

Segons el patronat de Turisme de la Diputació, els 11 complexos d'esquí alpí i nòrdic donen feina a més de 1.500 persones per al funcionament de

les pistes i 3.000 més treballen al sector hostaler vinculat a la neu. Només a peu de pistes unes 3.500 places hoteleres esperen l'obertura de la temporada per iniciar l'activitat. Segons el director de la patronal del sector, Acem, Joaquim Alsina, la gran crisi del sector de la neu és la falta de neu. De fet, el 2009 i el 2010 es van superar a Catalunya els 2 milions de forfets, mentre que el 2006 i el 2011 van ser anys de poca neu i menys afluència a les pistes. La despesa de l'esquiador és set vegades més gran que la del forfet, segons una premissa tradicional en el sector que la crisi podria obligar a revisar.

Segons el secretari de Transport i Mobilitat de la Generalitat, Damià Calvet, l'esquí genera un volum de negoci de 350 milions d'euros a Catalunya i confia que les estacions "contribuiran als seus territoris a la recuperació econòmica".

ALGUNES XIFRES

L'esquiador es gasta uns 160 euros per dia

■ El sector considera que cada esquiador es gasta entre 160 i 170 euros per dia, ja que el cost del forfet suposa només una setena part de la despesa total. No obstant, el director de l'Acem, Joaquim Alsina, considera que la crisi pot portar a revisar aquesta pro-

porció, ja que mentre que el nombre de forfets venuts se sustenta malgrat la recessió, la despesa paral·lela disminueix, especialment en restauració. Precisament, per evitar que el descens de la despesa sigui encara més elevat, el senador de l'Entesa per Lleida Francesc

Boya presentarà la setmana que ve una proposta a la cambra alta per reduir l'IVA del sector turístic, que s'ha vist incrementat del 8 al 21%, per deixar-lo en un 10%. Amb això, segons Boya, s'evitarà perdre ocupació i garantir la viabilitat de les estacions.

ESQUÍ LA RIQUESA DEL TURISME BLANC

Les estacions del Pirineu compten aquesta temporada amb 1.358 canons de neu artificial que cobreixen uns 100 quilòmetres de pistes. Perquè puguin tindre un màxim rendiment s'espera que baixin més les temperatures.

Les estacions d'esquí són el motor principal de comarques com el Pallars Sobirà, la Ribagorça i Aran. Segons els seus alcaldes, han evitat la despoblació i unes altes taxes d'atur.

Prop de 3.000 persones obren la temporada blanca a Lleida

Més de 6.000 places hoteleres del Pirineu depenen del sector de la neu

H.C. | LLEIDA | Unes 3.000 persones van estrenar ahir la temporada de neu a les pistes de Port del Comte i Baqueira Beret, les primeres que obren la campanya d'esquí al Pirineu de Lleida aquest any gràcies a les nevades de

principis de setmana. L'estació del Solsonès va rebre entre 300 i 400 persones, la majoria clients amb forfait de temporada o famílies amb ganes d'atansar-se a la neu i treure els esquís, segons el portaveu de l'estació, Albert Estella.

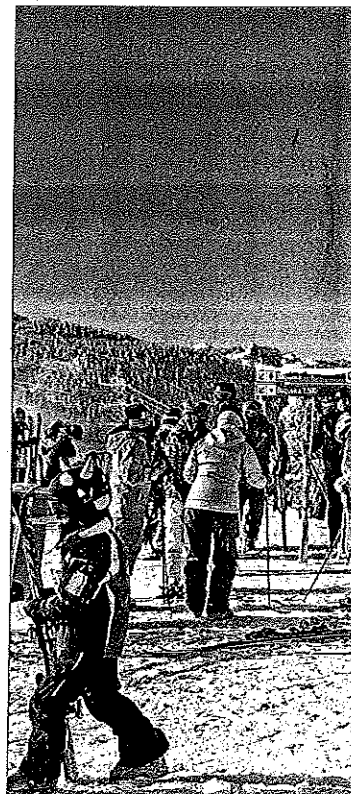
Port del Comte va obrir finalment quatre de les 37 pistes a l'espera que les baixes temperatures possibilitin l'adequació de la resta de l'estació amb neu artificial (si no hi ha noves precipitacions) de cara al pròxim pont de la Puríssima i la Cons-

titució. L'obertura parcial de l'estació es va compensar amb un preu rebaixat del forfait.

Fins a Baqueira es van atansar uns 2.600 esquiadors en el primer dia d'una de les temporades amb millor inici dels últims anys pel que fa a la qualitat de la neu: entre 50 i 70 centímetres de neu nova i amb la previsió d'un altre front en les properes hores. Protecció Civil va activar de fet ahir la prealerta del Neucat per la previsió que puguin caure fins a 20 centímetres per sobre dels 1.200 metres a la Val d'Aran, l'Alta Ribagorça i el Pallars Sobirà.

Les estacions de Boí Taüll, Espòt Esquí i Port-Ainé preveuen iniciar la campanya dijous, dia 6. L'estació aranesa va obrir ahir 89 dels 120 quilòmetres esquiabls, 60 pistes i 27 remuntadors. El complex espera repetir el volum d'esquiadors de l'any passat: uns 750.000 forfaits al llarg de la temporada, cosa que la 2011-2012 va suposar un 70% del total en les pistes del Pirineu de Lleida.

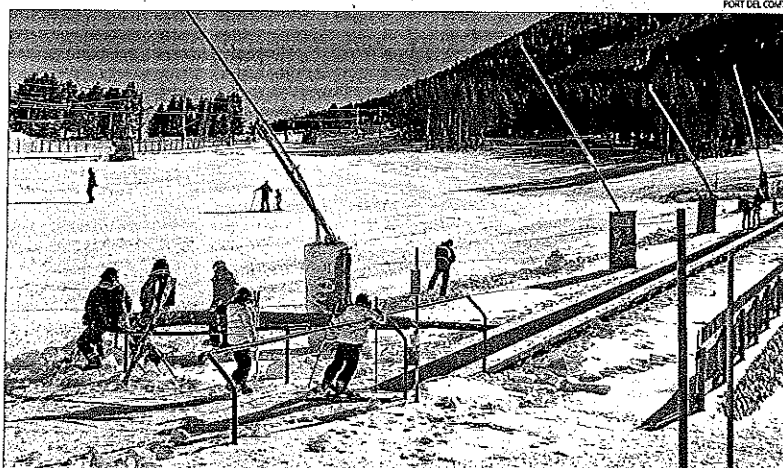
De l'obertura dels complexos d'esquí depenen també desenes d'establiments hotelers i de restauració que esperen l'arribada d'esquiadors per obrir. Segons xifres de la Federació d'Hostalleria de Lleida, més de 6.000

Baqueira Beret va obrir ahir 89 dels seus 120 qu

places hoteleres depenen directament o indirectament de l'esquí.

El president de la Federació, Juan Antonio Serrano, va assenyalar que a peu de pistes hi ha unes 3.500 places, que van obrir divendres o ho faran al llarg de la setmana que ve, i unes altres

Previsió de noves nevades ■ Les estacions d'esquí continuen preparant les pistes per obrir la majoria pel pont. Port del Comte (a la fotografia) i Baqueira van estrenar ahir la campanya. Protecció Civil va activar ahir la prealerta del pla Neucat davant de la previsió d'un front de neu a partir de 1.200 metres d'altitud a la Val d'Aran, el Sobirà i l'Alta Ribagorça.

L'OPINIÓ DELS ALCALDES

«L'estació proporciona activitat a tota la Val d'Aran»

César Ruiz-Canela

ALCALDE DE NAUT ARAN (BAQUEIRA)

■ L'ajuntament de Naut Aran rep cada any un 5% de la facturació bruta de Baqueira Beret, a la qual cedeix l'ús de les muntanyes comunals per a les pistes d'esquí. El consistori "no té deutes", explica l'alcalde, César Ruiz-Canela. "Però no és només això. Implica a nivell econòmic més de 600 persones i suposa un motor no únicament per a l'activitat del municipi, sinó per a tota la Val

d'Aran." La crisi s'ha notat a Naut Aran en proporcions mínimes.

Segons l'alcalde, no ha tancat cap negoci, malgrat que la construcció s'ha paralitzat. A més, "a l'estiu, tenim un índex d'atur del 10%. Ara està entre el 5 i el 6%", afirma el primer edil. La inversió de l'estació aranesa aquest any ha superat els 2,2 milions d'euros.

És la principal empresa i aguanta la resta de negocis»

Agustí Perot

ALCALDE D'ESPOT (ESPOT ESQUÍ)

■ Espòt ja va viure el tancament de l'estació d'esquí durant 2 anys fa unes tres dècades i, segons l'opinió de l'alcalde, Agustí Perot, és una cosa "que avui no es podria repetir". "Amb la crisi, si les pistes tanquessin tot això seria molt més pobre." El complex "aguanta la resta de negocis de la zona i si anés malament els arrossegaria". Per això, Perot i en conjunt els alcaldes del Sobirà consideren

imprescindible el suport públic a les pistes del Pallars, que actualment gestiona Ferrocarrils de la Generalitat. "Són petites i no generen beneficis. En general, els remuntadors no donen guanys, però proporcionen activitat als establiments que tenen al costat", afirma. A mig o llarg termini, la intenció del Govern, el seu actual propietari, és deixar Espòt en mans de capital privat.

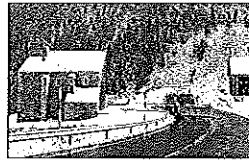
«La població s'ha doblat, un fet impensable sense les pistes»

Joan Perelada

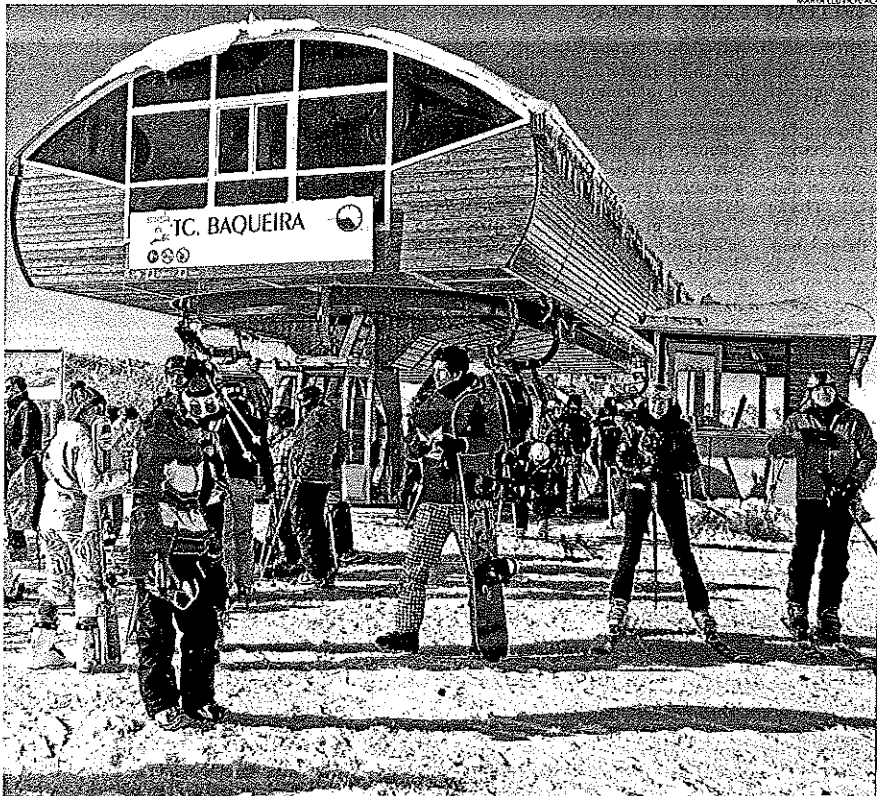
ALCALDE DE LA VALL DE BOÍ (BOÍ TAÜLL)

■ "Quan Boí Taüll es posa en marxa, només les pistes i els hotels del resort donen feina a 400 persones", explica Joan Perelada, alcalde de la Vall de Boí. L'empresa va iniciar el seu camí fa 23 anys, quan el municipi comptava amb uns 500 veïns. Actualment s'atansen als 1.100 habitants. "tenim una escola amb cinquanta nens i una guarderia amb quinze més", assenyala Perelada,

El pont de la Puríssima i de la Constitució d'aquesta setmana suposa l'inici oficial de la temporada d'esquí. Representa al voltant d'un 10 a un 15% de la facturació de tota la temporada, és a dir, entre 3 i 4 milions.

Les nevades de les últimes setmanes, amb gruixos de fins a 30 cm a les comarques del Pirineu, han fet possible que estacions com Baqueira i Port del Comte obrin una setmana abans del previst amb fins a 50 cm.

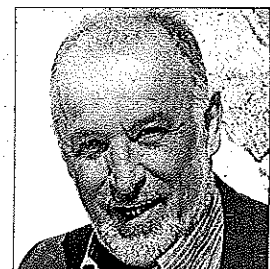
metres en els tres sectors esquiables: Baqueira, Beret i la Bonaigua.

3.000 es reparteixen entre els municipis i les comarques amb complexos d'esquí. Si a aquesta xifra se li aplica una proporció "d'un treballador del sector hostaler per cada 12 clients", el resultat són prop de 600 empleats que depenen de l'afluència d'esquiadors a les pistes.

El pont festiu de principis de desembre suposa al voltant d'un 10 a un 15% de la facturació de tota la temporada, cosa que implica uns ingressos d'entre tres i quatre milions d'euros tenint en compte que la venda de forfets suposa gairebé 28 milions d'euros. Per aquest motiu, un

mal inici de temporada condiciona plenament el resultat final.

D'aquí també que les estacions dediquin una bona part de la seua inversió a la producció de neu artificial i comptin aquest any amb 1.358 canons de neu.

«El suport públic és part de l'equilibri territorial»

Gerard Sabarich
ALCALDE DE RIALP (PORT AÍN)

una cosa impensable sense l'estació d'esquí.

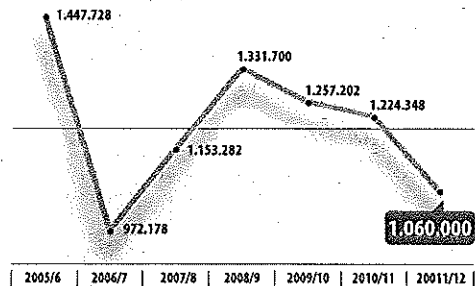
La situació de concurs en què va entrar l'empresa que gestiona Boí Taüll (avui ja aixecat) ha fet témer aquest any per la temporada d'esquí, de la qual depèn bona part de l'economia comarcal. «A l'estiu tenim actius com el Parc Nacional o el romànic, però si no fos per l'esquí, a l'hivern seria un daltabaix».

■ «Sempre dic que això forma part de l'equilibri territorial» que tant es reivindica, explica l'alcalde de Rialp, Gerard Sabarich, preguntat per la gestió pública de les pistes de Port Aín, en mans de la Generalitat pels deutes del seu anterior titular amb l'Institut Català de Finances. Fa unes dècades, el sector primari encara tenia presència al Pirineu, però actualment comarques com la del Sobirà s'han

especialitzat en el turisme, de manera que l'absència de Port Aín «seria catastròfica». «Aquí la temporada es divideix en dos: la de l'estiu, amb els esports d'aventura com a principal atracció, i la d'hivern, quan es recuperen els llocs de treball que queden en suspens entre temporades.» Quan Gran Pallars va ser substituïda per Ski Pallars, Espot i Port Aín tenien 106 empleats.

EVOLUCIÓ DE LA VENDA DE FORFETS A LLEIDA

Més d'un 22% dels forfets de l'Estat es despaten a Lleida

■ Les onze estacions d'esquí alpí i esquí nòrdic de Lleida sumen 4.000 hectàrees de superfície esquiable, el domini més gran de l'Estat, mentre que Baqueira és l'estació de majors dimensions, amb 1.922 hectàrees.

Els forfets que es despaten a Lleida són aproximadament un 22% del total espanyol i un 62% dels que venen a Catalunya. La crisi té poca repercussió en la venda de forfets, que sí que depèn, en canvi, de la quantitat i la qualitat de la neu.

La sequera és la crisi real del sector i així ho mostren les xifres de forfets facturats en les últimes set temporades. Coincidint amb la sequera del 2006 i la de l'any passat, la venda de forfets ha caigut per sota del milió per temporada o s'ha superat escassament. Aquest any, el sector espera arribar als 1.250.000 forfets de fa dos i tres temporades. A Catalunya, l'any passat no es van superar els 1,7 milions de forfets, dels 4,4 milions a l'Estat.

ESQUÍ DE FONS

Les estacions d'esquí de fons, pendents de més nevades enguany

50.000
FORFETS

En una temporada amb neu, l'esquí nòrdic pot vendre 50.000 forfets.

ARAGÓ I ANDORRA

Andorra i Aragó, la competència de Lleida sense taxes turístiques

577
QUILÒMETRES

Les pistes que gestiona Aramon i les d'Andorra sumen 577 km esquiables.

■ L'estació de Tuixent-la Vansa va ser l'única de les cinc d'esquí nòrdic que va obrir ahir, encara que només per a usos turístics i passejades amb raquetes. La resta espera a properes nevades per obrir el pont. Les estacions de nòrdic són municipals i constitueixen autèntiques "fàbriques" per al territori, en paraules del secretari de Territori i Mobilitat de la Generalitat, Damià Calvet, que diu que es va reunir amb el sector. El Govern va traslladar la seua intenció de recolzar-lo en promoció i vendes.

■ Grand Valira i Vallnord, els dos complexos resultants de la unió de les estacions d'Andorra, també van iniciar la temporada ahir, i les estacions d'Aramon ho faran dimecres, tret de Valdelinares, que ho va fer ahir.

Aquest any, la competència de les pistes d'Aragó i Andorra preocupa Catalunya, que ha de suportar la pujada de l'IVA (del 8 al 21 per cent) als hotels i activitats paral·leles a l'esquí com les classes i la taxa turística que únicament s'aplica a Catalunya.

FISCALITAT AGÈNCIA TRIBUTÀRIA

Treure els diners de sota del matalàs

L'amnistia fiscal fa aflorar a Lleida capitals la tributació dels quals havia prescrit || També ha servit per regularitzar inversions immobiliàries a l'estranger, com el cas de pisos a Andorra, amb un pagament d'impostos reduït, una campanya en què es preveu aconseguir 2.500 milions

E.M.M.

LLEIDA La necessitat d'incrementar els ingressos sigui com sigui va portar el Govern a posar en marxa un procés de regularització tributària, cosa que es coneix com a amnistia fiscal, que va acabar dividint. A l'espera que Hisenda ofereixi dades concretes, cal veure si s'arriba a les previsions de 2.500 milions d'euros. En les primeres setmanes del procés, les xifres eren més que pobres, però en les dos últimes despatxos de gestors i advocats de Lleida han vist com es disparaven les consultes i les regularitzacions. Sortiran així estalvis ocults als ulls d'Hisenda, diners guardats en llocs segurs, en caixes fortes o comptes i inversions immobiliàries a l'estranger. En el cas de Lleida, bona part d'aquests estalvis i béns es troben a la pròxima Andorra.

El president delegat de Lleida del Col·legi Oficial de Gestors Administratius de Catalunya, Venanci Blanch, explica que les casuístiques són molt diferents. Per exemple, els diners

L'INTERÈS

En les dos últimes setmanes del procés s'han disparat les regularitzacions a Lleida

que estaven a sota del matalàs, per dir-ho de forma col·loquial. Una persona que tenia 10.000 euros en una caixa forta i que no pot justificar a Hisenda des de quan compta amb aquest capital, ha pogut convertir aquests diners "negres en blancs" abonant un 10% a Hisenda. Per mil euros, un preu molt més barat del que tributaria sense l'amnistia fiscal.

Un altre exemple que no és estrany a Lleida és el de persones que tenen comptes a Andorra sense haver-los declarat a Espanya. Aquí es poden donar diferents situacions en funció de quan es va obrir perquè la tributació del capital podria haver prescrit, salvar-se de pagar si han passat més de cinc anys. Posem que vam obrir el 2007 un compte en el Principat amb 10.000 euros. Per aquest capital ja no hauríem de pagar res a les arques de l'Estat. Però si hem anat engrèixant el compte des de llavors, posem que en 2.000 euros, hauríem d'abonar el 10 per cent d'aquest capital. És a dir,

per 200 euros ja podríem estar tranquils i no témer els inspectors fiscals.

Però hi ha altres possibilitats amb el capital. Parlem del fet que el compte a Andorra ens ha reportat interessos des de l'any 2007, posem la mateixa xifra de 2.000 euros, però que ara no són capital que hem portat en una maleta al cotxe, sinó rendiments.

En aquest cas, podríem fer la regularització fiscal al 10 per cent o bé fer el que es coneixen com a declaracions complementàries dels anys en què vam tindre els interessos i tributar l'interès que toqui. Es tracta d'una altra via perquè potser pugui sortir més a compte tenint en compte la tributació actual.

Per a qui

■ Tots els contribuents de l'IRPF, de Societats o de l'impost sobre la Renda de no residents podien acollir-se a aquesta amnistia i els béns o drets pendents de regularització s'havien d'haver adquirit abans del final del 2010.

Els exclosos

■ L'únic cas en què no podia aplicar-se la regularització fiscal que va acabar dividint és el dels contribuents als quals Hisenda ja havia notificat l'inici d'un procediment de comprovació o investigació.

La polèmica

■ El procés d'amnistia fiscal no ha estat exempt de polèmica. Els seus detractors consideren que es tracta d'una porta oberta al blanqueig de diners de dubtosa procedència i, a més, d'una forma molt "barata".

El procés d'amnistia fiscal pretén treure a la llum capitals i inversions ocults fins ara per a l'Agència Tributària.

Les propietats també es poden 'blanquejar'

■ L'amnistia fiscal també ha servit per treure a la llum inversions immobiliàries a l'estranger. A Lleida, explica Venanci Blanch, president delegat de Lleida del Col·legi Oficial de Gestors Administratius de Catalunya, el cas més comú és el de persones que van adquirir un pis o casa a Andorra o un altre país europeu. En aquests casos, posar les coses clares amb Hisenda té diferents possibilitats.

Posem que vam comprar per 200.000 euros un apartament el 2007, fa més de cinc anys, per tant, és una operació prescrita. En aquest perí-

ode de regularització fiscal no hauríem de passar comptes amb el fisc per aquests 200.000 euros. No obstant, si que hauríem de fer declaracions complementàries de l'IRPF dels últims quatre anys i imputar-nos en aquest cas el 2 per cent del valor cadastral en aquesta. Problema solució-

POSSIBILITATS

Les declaracions complementàries també permeten saldar comptes amb el fisc

onat amb l'Agència Tributària. En el cas d'un apartament comprat el 2008, la situació canvia. Hauríem d'haver regularitzat els diners dels quals no podríem justificar l'origen. Tornem a les mateixes xifres d'abans. Paguem per l'apartament 200.000 euros. En demanem 100.000 d'hipoteca a Andorra i uns 100.000 més els abonem en metàl·lic. Per tornar a estar en pau amb el fisc, hauríem d'haver aprofitat l'amnistia fiscal per, pagant un 10 per cent per aquests diners injustificables en cash, tindre l'operació regularitzada.

POLÍTICA ECONOMIA

Els pensionistes de Lleida han perdut 4,4 punts de poder adquisitiu des de l'any 2007

En part perquè la inflació de la província supera tradicionalment la mitjana de l'Estat || La ministra d'Ocupació assegura que la no revaloració és una mesura de "responsabilitat" per complir el dèficit

REDACCIÓ/AGÈNCIES

LLEIDA Els pensionistes de Lleida han perdut al voltant de 4,4 punts de poder adquisitiu en els últims cinc anys, en plena crisi. Primer, el Govern de José Luis Rodríguez Zapatero va congelar les prestacions de la gent gran l'any 2011. Ara una decisió mai vista. A la pràctica, van perdre un 1,2% de poder de compra. Ara una decisió històrica que va suposar un revés per a l'economia no només de la gent gran, sinó de moltes famílies, perquè amb la crisi no són pocs els pensionistes que han d'ajudar a mantindre els seus fills a l'atur i els seus nets.

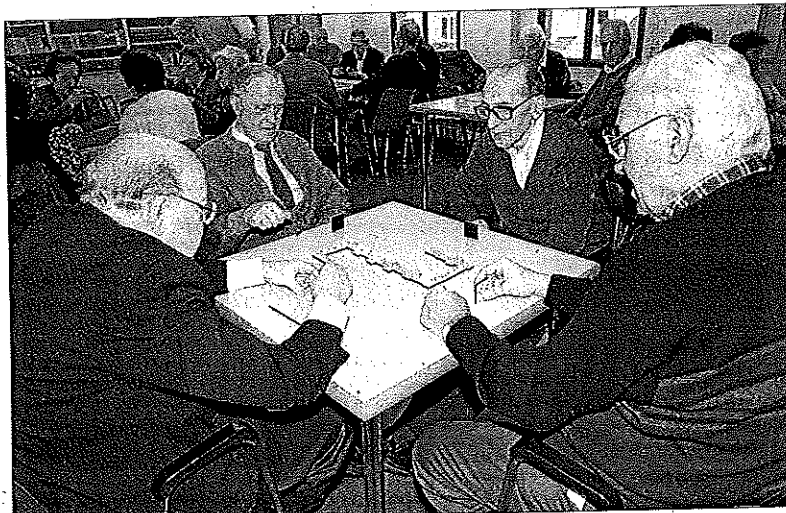
Divendres, el Govern de Mariano Rajoy, després d'haver insistit que aquestes prestacions eren una "línia roja" que no traspassaria, va anunciar que no compensarà els pensionistes perquè l'IPC d'aquest any s'ha desbocat molt per sobre de les previsions inicials. És a dir, que no els abonarà la "paga extra" que havia de cobrir la diferència entre la previsió d'inflació i la real fins al mes de novembre. A la pràctica, les pensions tornen a perdre un altre 1,9 per cent de poder adquisitiu. Com va publicar SEGRE ahir, només aquesta mesura de l'Executiu popular representa per a un pensionista mitjà de Lleida 384 euros de pèrdua entre aquest any i el que ve.

Però, per si fos poc, els pensionistes de la província tenen un greuge més. La raó és que sempre que s'actualitzen les pensions, pren com a referència

la inflació mitjana de l'Estat. No obstant, els preus a les comarques lleidatanes acostumen a créixer per sobre d'aquesta mitjana. En els últims cinc anys, la diferència ha sigut d'un 1,3 per cent.

Per la seua part, la ministra d'Ocupació i Seguretat Social, Fátima Báñez, va justificar ahir la no revaloració de les pensions d'acord amb l'IPC del novembre com una decisió de "responsabilitat" en un moment "difícil" per a Espanya, en què la prioritat és complir els objectius de dèficit públics pactats amb Brussel·les.

La titular d'Ocupació va assegurar que els pensionistes compten amb el suport "sincer" de l'Executiu de Mariano Rajoy, tenint en compte que aquest col·lectiu està "tirant endavant" moltes famílies. "Aquest Govern no ha tractat pitjor els més febles", va reivindicar.

Els pensionistes tornen a ser el blanc de les retallades de l'Executiu central per reduir el dèficit.

LES CLAUS

Publicat al BOE. La decisió del Govern de no revalorar les pensions contributives amb la desviació de l'IPC el 2012 va entrar en vigor ahir, després de la publicació al *Butlletí Oficial de l'Estat* (BOE) del real decret-lei que articula l'esmentada mesura. Segons el Govern, no actualitzar les pensions li permetrà estalviar prop de 3.800 milions d'euros.

Sis milions de pensionistes. El Govern va assenyalar que la pujada del 2% afectarà el 75% dels pensionistes, és a dir, "més de 6 milions de pensionistes en un país amb una situació dramàtica heretada d'un govern que va deixar els comptes en números rojos".

Atur. El BOE també inclou la decisió del Govern de destinar 4.295 milions més per pagar les prestacions d'atur.

Els socialistes busquen mesures per poder actualitzar les pensions

■ La secretària de Política Social del PSOE, Trinidad Jiménez, va assegurar ahir que el seu partit estudia "totes les possibilitats" contra la decisió de no compensar els pensionistes per la desviació del PIC, si bé esperaran a "veure les circumstàncies en què es produeix l'actualització" per decidir.

Per la seua part, el portaveu d'ERC al Congrés, Alfred

Bosch, va alertar que les pensions catalanes "corren perill" mentre Catalunya no sigui independent. Així mateix, el BNG va qualificar la mesura d'"atrancament a mà armada".

D'altra banda, el vicesecretari general d'Estudis i Programes del PP, Esteban González Pons, va assegurar que les pensions "s'han apujat tant com es podia".